

ПАРТИЙНИ АМЫДЫРАЛ

Партия эге организацияларына ВКП(б) райкомунун удуртулгасы

Партиянын эге организациялары — ВКП(б) райкомунун идегелдик чөлөнгөчү болуп. Районун ажал-агый, культуру тургузушкунунун херези ВКП(б) райкомунан оперативтиг удуртуруу талээде, партия эге организацияларынын ажал-чорудулганын хүн-бүрү башкаруу жүрүлүг.

Шинтип болгаш айтышкын бүрүзүнүн күсселдезинин дугайында эге организациилар секретарьлери боттарынын бижимел информацияларын райкомга доктаамал кирип турарлар. Партия райком оларнын ол бижимел информацияларын кичегейлиги-биле көрүп, оларга не-меде айтышкынарны берип база эге организациилар секретарьлери-нин дуза дугайында делегацияны чогуу үзүндө хандыраарын оралда-жып келген.

Эге организациилар секретарьлери-нин тус-тузу-биле чангыстап чо-руда: Эсесалар ооң болуучу болгаш организациины база колхозунун дугайында райком чаа-чаа чүүлдерин биле алырына, райкомунун талазындан оларга чогуу үзүндө ду-за чедиринге улуг уjur-дузалыг болуу келген.

колхоз тудуу Чээрби бир чылда тудуг ажылынга

Барын-Хемчик районун Кызыл-Тайга сумузунда «Кызыл сылдык» колхозтун колхозчуу Айдын-оол ашак колхозтун дуржулгалыгы бы-заччысы. Ол тудуг ажылынга 21 чыл иштинде ажалдап турар.

Улустун ортузундан чаа-чаа талантыларны үндүрер

Бистиң совет чуртта бот-тывын-гыр уран-чүүлүн өздүдиз совет улустун культурулу амыдыралына канчаар-даа аажок ажык-дузалыг. Бот-тывынгыр уран-чүүл болза, улустун социалистик культуранын өздүдизинин, совет улустун калбак массаларынын бот-тывынгыр уран-чүүлүнүн үргүлчү көдүрүшкүнүнү-нү бир чугула көргүзүү болуп.

Комсомол эге организациязынын ажылы

ВКП(б)-нин Улуг-Хем райкомунун бюрозу чоокта чаа районда Сталин аттыг колхозтун комсомол эге органи-зациязынын секретари эш Эшкү-Саарнын иници ажал дугайында отчөт илеткени дынаан.

Кү-Саар комсомолчу даалгалар деп чүл деп чүвени боду безин билбес турган. Колхозчу комсомолчуларын кылып турар будурулге талазы-биле хүлээлгелерин комсомолчу даалга бердингени ол деп санап турган.

Чоокта чыылдырып турары таварылга эвес. Болуп эрткен хуралдарга кол-хозтун мал, хову болгаш тудуг ажалдарына комсомолчуларнын болгаш аныктарын киржилгези-нин дугайын чугалажып көрбөз.

О. СОЧУТ. Бо чылдын тудуг планын күсседир дээш

Кызылдын көлөзө районун кол-хозтары 1952 чылда тудуг планына-рын чедиринини-биле күсседир деп долу шиптирлиг ажалдап тур-ар.

Колхозчу амыдырал хүн пудум чаагайжып турар

Улуг-Хем районун Торгалыда «Свобода труда» колхозта нинитини күш-ажылына ак-сеткилдиг кирип, могаг-шылаг чок ажалдап турар мурнакчы колхозчуларнын амы-оруглазы өзүп, чуртталгазы бай шыдаалды болуп турар.

Шуйда политбюм

Бай-Тайга районун Шуй суму-зунда эге школа чанында «ВКП(б) төөгүзүнүн допчу курзун» өөренип бөлгүм ажалдап турар. Бөлгүмде 15 партия, совет активгеи өөренип турар. Бөлгүм 1951 чылдын октябры-нын 15-те өөредилгенин эгелээш не-деля санында бир катан чыгып ки-чээлдеп турар, бөлгүмүн чангыс-даа кичээли чыдагаш чоокта үзүл-сөнү. Дынакчылар кичээлдерге улуг сонуургал-биле кээп турар, хөй удаа кичээл үзүп турарлаа чок.

Бөлгүмнүн пропагандалы комму-нист эш Майны кичээлдерге про-грамма өзугаар номчур лекцияла-рына эки белеткедиг кээп, дынак-чыларга сонуурганчы болгаш бил-дингир лекцияларын номчул, беди-ки идея-денелге башкылап турар. Бөл-гүмнүн дынакчылары өөренип эр-кен материалдарын кижи бүрүзү консектилеп ал турар. Пропаган-дист эш Майны дынакчыларга ном-биле канчаар ажалдарынын бол-гаш консектини канчаар тургузу-рунын аргазын үргүлчү өөредип турар. Бөлгүмнүн дынакчылары ам «ВКП(б) төөгүзүнүн допчу курзу-

нун» 4-кү бөлүүн өөренип турар. Оон анында эш Л. П. Бериянын «Октябрынын социалистик Улуг ре-волюциянын 34 чыл оюуну дугайы-нда» илеткенин база өөренип эр-кен. Пропагандист эш Майны ды-накчыларга делегей байдалынын дугайында допчу информацияларны каш минутада кичээл санында-ла чугалап берип турар.

Ам бөлгүмнүн дынакчылары 4 бөлүктү өөренип эркенинин түнөл-сөсөдалагышкыныга белеткеип турарлар.

Бөй чалгаа кижилер үстүндө мур-накчыларнын ажалдап турарында, амыдырал чуртталгазындан үлөгөр алза чогуур.

ЭМЧИНИН СҮМЕЗИ

ШЭЭР ААРЫГЛАР

(Паш болгаш сагаа)

Шээр аарыгларның эң-ае аары аарыг херэзжен кижжи божуп турар болгаш айылды паш болур. Ол аарыг колдуунда эр, херэзженин харылзаасынын уламында халдар болгаш оон ангыда аяк-саванын нитизи-биле ажыглаандан, данза, папирос-биле такпылажышкындан, аржылды, дии шётказын болгаш дии порошогун база өске-даа чүүлдерни нитизи-биле ажыглаандан чыпшынар.

Паштын микробу (куу спорохета) чамдыкта каракка көзүлбөз кылдыр бични шыйбакталы берген кешти болгаш ылчыргай чуга картты дамчытыр организмче халдаар. Аарыг халдай берген соонда шыйбакталы берген кешке ортума-биле 30—35 хонганда аарзынас азы бични аарзынчыг калдыг оюлганчыгаш тытыр. Оюлганчыгаш тыптыры-биле калды чок кавынын бестери бир эвес ол оюлганчыгаш кудуку организмче аарыг болгаш бут дөстөрүнүн бестери ажа бээр. Ол оюлганчыгаш 3—4 неделя болганда калды-даа эмнээшкин чокка хагып экирий бээр. Чүге дизе аарыг калдыг ол калды-даа девидээшкинни тавоаштырбас, аарыг кижжи ону херэжге албайн баар. Аарыгның непереп үлгүлери баштай билдирбес. Мынчапгаш бир эвес таварылга-биле эр, херэзженин харылзаасындан элээн үр үр эткенде калдыг бир оюлганчыгаш тывылда доран-на эмчиге баар херек. Бир эвес аарыг кижжи доран эмнетпес болза, азы эки эмнетпес болза, ачаарда оюлган чиде берген соонда оон кешинге ааска, кудуку организмге, калды албан үнер черин долгандыр шившиктер тытыр. Ол үеде аарыг кижжи долгандыр турар кижилерге улуг айылдыг, чүге дизе, ол аарыг чүгүл эр, херэзженин чоруну дамчытыр халдаар эвес, харын аарыг кижжини ажылдаан аяк-саванындан, ошканышкынындан, база ол шыкаш чаныгас орунга кады улаанындан халдап болур. Ол шившикчи баада аарбайн-даа анаа эртер, мынчапгаш ол база калдыг-даа ажур-дуза чок эртер. Бичалза-даа оон-биле эрте бербээни ол, ай-айы-биле, чыл-чыгы-биле уламчылаш чажыт байдалчы шилчи бээр ол болур.

Элээн хөй чылдар эрткенде аарыг кижжини кешинге, сөөктеринге болгаш иштики организмге улуг ыжыктар тытыр, ол ыжыктар частыра ханы оюлган болуп, оон орунунга улуг сорбу тытыр, а чамдыкта думчук дүжүр, аастыг калдыг таалайы үредир, чамдыкта чаш мээге, оорга чүчүнгө халдаар. Оорга чүчүңүн пажындан кижжи ажал кылды шыдавас апаар, а баш мээзиниң пажы (прогрессивтик пэралит) кижжини инвалит болдурар.

Паш аарыг ызыгуур салгап халдап болур. Паш аарыглыг херэзжен кижжи бир эвес иштегилер (саатары) мурнунда иштенген үеде багай эмнетириг болза, уруг дүжүрүп азы өлүг уруг божуур. Чүгүл эки эмнетириг түннелинде паш аарыглыг херэзжен кижилер калдыг уругларын божуп ап болур.

Паш эмнетинер аарыг. Аарыг тывылган доран эмнедир херек. Эрте эмнедип эгелээн тудум-на паш дүргөн эмнетинер. Чүгүл эмчиниң айтышканын эзугаар эмнээшкинин соксадыр херек. Паш аарыглыг кижжи экирбээжеге чедир эр, херэзженин харылзаасын үзер, эмчиниң чөпшээрели чокка херэзжен кижжи ашакка барбас, эр кижжи кадай албас (өглемес).

Аймылдыг шээр аарыгның бирээни сагаа болур. Ол аарыгны гонокк деп тускай микроб тывылдырар. Сагаа аарыг кол нуруузунда-ла эр, херэзженин харылзаасындан ангы нитини чулдунар черни ажылаандан, сагаа аарыглыг херэзжен кижжи-биле кады удаанындан тытып болур. Аарыг кижжиниң ажылаанын эт дүрбүрден, аржылдан калды кижжиниң кудуку организмниң ылчыргай карттарынче гоноккстар дамчып болур. Бични уругларга сагаа аарыг эр, херэзженин харылзаасындан өскээр тытыр.

Бир эвес сагаа аарыг кижжиниң ирини-биле кирленген черге деггеш, кадык кижжиниң карданга дээрге, ол кижжиниң кара аарыл болур. Сагаа

Германияның Демократтыг Республиказы-биле Румын Улус Республиказының аразында садыг дугуржулгазы чардынган

БЕРЛИН. АДН агентелинин меделээп турарын эзугаар алдырға, Германияның Демократтыг Республиказы биле Румын Улус Республиказы аразында 1952 чылда баран солчуушкунунуң болгаш төлөвирлер дугайында дугуржулгага болгаш 1955 чылга чедир узун хуусаалыг дугуржулгага ат салдынган. Ийи чурттуң аразында бараан солчуушкунунуң дыка улгалдыр дугуржулгаларда көрүп турар. Дугуржулгаларны хемчээли-биле

алдырға Германияның Демократтыг Республиказы хамыкты мурнай машина тудуунуң, электротехник үлетпүрүнүң, шын механик болгаш оптиктар үлетпүрлериниң база химия үлетпүрлериниң продукцияларын үндүрүр, а Румын Улус Республиказы-бүрү чартык фабрикаларын болгаш химия, алгы болгаш нефть ажылдап кылыр үлетпүрнүң продукцияларын, а ол шыкш көлөз ажылдагыч продуктуларын үндүрер. (СЭТА).

Великобританияның компартиязының политиктиг комитетиниң меделели

ЛОНДОН. Великобританияның коммунисттиг партиязының политиктиг комитети меделел парлап үлдүргөн, мында чугаалап турары болза:

«Египетте улуг-улуг тулчушкуннар эгелей берген; англи шериглер биле египетчилериниң аразында тепсекиг тулчушкуннар хун-бүрү болгалап турар. Хөй-хөй англи солдаттар болгаш офицерлер, а ол шыкш дыка хөй египетчилер өлүгүз. Танкалары болгаш минометтары ажылдадып кирген. Англи шериглер египет суурларын үрөп турарлар, хөй-хөй египет хамаатыларын англи эжелел эрге-чагыргалары туду хоругдагылар. Улуг эвес сегирип алышкындан доран-на эзууг дайынчы шилчи бергилеп турар.

Великобританияның компартиязының политиктиг комитети меделел парлап үлдүргөн, мында чугаалап турары болза:

«Хамаарышпас чорук дээш, бодунуң чуртунга тайбыч тургузар дээш египет улус маадырлыг демиселди чорудуп турар. Имперализм Египетти ийи дугаар Корея кылырын күзеп турар.

Суэц канал зоназындан англи шериглерни доп-доран үндүрүрүн, калды-даа буруу чок египетчилерин болгаш англичаннарның ханы төгөр чорукту соксадырын негээшнче бүгү ажылчын шимчээшкини коммунисттиг партия кыйгырып тур. Египеттин хосталгазы дээш демиселди тайбын дээш демиселдин кезин болур.

Англи солдаттарын төрөөн чуртунче эеп чандыраар дээш бистик кампаниясы муң-муң англичаннарның амьдыралын камгалаарыга дуза-лаар. (СЭТА).

АКШ-тын депшилгелиг партиязының национал комитетинде

НЬЮ-ИОРК. Чоокта чаа АКШ-тын депшилгелиг партиязының национал комитетиниң чөвүлү хуралы болган, аңаа 100 ажыг кижжи киришкен. Чөвүлү хуралды чыылдырган сорулгазы болза, сонгулда мурнунуң кампаниянын чорударынын болгаш тайбын дээш демиселди күштелдирериниң планнарын чогаады кылыры болган.

Чөвүлү хурал элээн каш резолюцияларын үндүргөн, ол резолюцияларда бир дугаар чергениң айтыры тайбын дээш демисел болуп турар.

Партияның бодалгазы моон аландың дөрт пунктлардан тургустунган программада тайылбырлатынган:

- 1) Кореяда дайынны соксадыры; шийтирилтишкен маргылдааларын тайбын арга-биле таарыштырар сорулга-биле улуг күрүүлелериниң аразында чөптүг чугаалажышкындарын чорудары дээш Катышкан Штаттар саналап үнер ужуругу.
- 2) экономикаже тайбын үени эгидип кирири; чөпсөгленишкениге үнүп турар чарыгдалдарын улуу-биле кызыраар; өрткөк болгаш оругалар таласы-биле боттук контрольду тургузары; ажал төлөвирин аажок эвээжедир чорукту соксадыры; болгаш социал хандырылгага бюджет эзугаар четчир хөргөнин бээр.
- 3) негр улуска долу ден эргени тысыры; бүгү хамааты эргелерини хоойлу-биле камгалаары.
- 4) бүгү реакцияг хоойлуларын чок кылыры болгаш эргелер дугайында хоойлу төлөвилелерге эгдип кирери. Депшилгелиг партияның Национал комитетиниң парлагда кирген меделелинде чугаалап турары болза:

«Кореяда дайынны соксадырында удуранышкак даштыкы политикага ханызы-биле таарышпас чорук илден аларган, Инди-кыдатта дайынны чаа-чаа чөпгөлээшкениниң биле кыжанып турар; Германияны болгаш Японияны каттап чөпсөглээрин көрүп турар, Франко-биле эилелче аппарат чыдар, ол эвилелге ынды-ла тура чок бактаап турар эвилелчилерни чөпсөглээри-биле дыка хөй миллиард ашка хөргөнини төлөвилээрин негеп турар болгаш тайбынче аппарат чыдар калдыг-даа орукту моондактап турар.

Чөпсөк бүүрүп үндүреринге чарыгдалдар кылырында үндөзилетинген иштики политикага удуранышкыны өзүп турар. Чөпсөк бүүрүлгези болза, ажал чоктарның санын көвүледи, ажал төлөвирин дыка эвээжедил, өрткети, үндүргүлери улгатырып турар болгаш дайын болгаш доктаап турушкун перспективаларындан өске келир үениң калдыг-даа перспективазы чок, амьдырал деннелин улам кудуладып турар.

Эйзенхауэрни кандидатка депшиткен чорук болгаш Эйзенхауэрни деткип турар кижилерниң демократтыг

партияда тергидеп турар чоругу болза, хамаарышпас политиктиг ажылдар анаа карачаныгас хары болуп дээринге Рузвельтиниң партиязынга либерализмниң катап төрүтүнүп келиринге идегеп турар кижилерни бүүрүдип турар. Бичангаш тайбын дээш демиселге политика таласы-биле хамаарышпас кижилерниң калбак эвилелдин тургузарыга чугула чүүлдер туруп кел чыдардыр.

Шийтирилтишкен айтырыларын таарыштыраары-биле улуг күрүүлелерниң чөвүлү хуралын чыылдыраарын негеп турар бижиктин алаанга ат салышкынын чыгар таласы-биле бүгү-нитти кампанияны эгелээр дугайында бодунуң шийтирерин Национал комитет чарлаан.

Чан-Кай-шиниң эрге-чагыргазын катап тургузар сорулга-биле холбаштыр Инди-Кыдатка чаа айылдыг чорукту Трумэн-Черчилдиниң дугуржулгазынга үндөзилеп белеткел кирер деп чүвени Национал комитет америк улуска сагындарган. Оон-биле холбаштыр Национал комитет генерал Ван Флиттиң меделелин чыккөкөкөк ап турар. Ол дайын Кореяга ийикке, чер бөмбүрээнин бир-ле кезээге чер-ле үнер ужуругу турган дайын чүве деп меделээш, Ван Флит «чулчуруп үндүрүлгө» деп Национал комитет айткан.

Экономикага тайбын үениң байлаарын катап тургузарын комитет негеп турар болгаш моон алаанда программазы иди үндүргөн; чөпсөк бүүрүлгезиниң өлүмүнүң принципинге үндөзилетинген экономиканың орунга ажалы-биле хандыраар; чыл бүрүдө 2 миллион бажыныяны тудуры; школаларга болгаш башкыларның шалынын улгатыраарыга чыл бүрүдө 1 миллиард долларын төлөвилеп үндүрер; социал хандырылганы калбартыры, кадык камгалалды хандыраар; биче фермерлерниң эрге-ажыктарын камгалаары болгаш ангы-ангы районнарның хөгжүлдөзүн күштелдирери.

Негр улуска долу ден эргени болгаш анаа хамааты эргелерни хоойлу эзугаар тысырын негешкан, Национал комитет болза, негр Гарри Муру болгаш оон кадайын өлүргөн кижилерге юстиция министрствозу хемчөг хүлээтешинден бодунуң киленээнин илереткен болгаш Флоридада тергидеп турар өлүрүкчү чоруктарын истеп ханыяры-биле тускай комиссияны тургузарын негээн. Чөвүлү хуралга кол илеткелди депшилгелиг партияның Национал комитетиниң секретари Болдун кылган. Болдун депшилгелиг партияның сонгулда мурнунуң кампаниянын чорударының эргежок чугулазын меделгелээр болгаш демократтыг база республиканчы партияларнын программаларын тайбынчын программазы эвес болуп турар деп айткан. (СЭТА).

Кореяда болушкуннар

Кореяның Улустун армиязының Кол командылааның дыңнады

ПХЕНЬЯН. Кореяның Улус-Демократтыг Республиказының Улустун армиязының Кол командылаанын январь 27-де меделээни болза, Кореяның Улустун армиязының катыжышкындары кыдат улустун эки турачы кезектериниң сырый деткимчези-биле бүгү фонталарга америк-англи эжелекчилерге болгаш лисынманчы шериглерге улуг камгалалдын тулчушкуннар чорудуп, оларның дирг күжүнге болгаш техниканың улуг чидиргилерни таарыштырып турар. Январнын 26-да чөөн фронтунуң тус-тус участоктарына дайын улус-

туң шериглериниң мурнуку камгалалын калчаалы-биле бомбалап болгаш артиллерия-биле боолал, камгалал туруштарын атакаларын ордалашкан. Улустун армиязынын шериглери дайынга улуг чидиргилерини таарыштырышсаан, ойтур шапкаан.

Январнын 26-да эрик кыдынын районнарн артиллерия-биле боолаларын ордалашкан дайынның бир тралыгин барыын эрикттерде Дек-до ортуктуң районунга Улустун армиязынын кезектери сугже кирип аткан. (СЭТА).

Англи империалистерниң Суданда чимзенишкени

КАИР. Судандан дыннадылар эзугаар алдырға, Суданның азаанын административтик айтырылар таласы-биле секретари Джеймс Робертсон январның 17-де, хоойлу үндүр хурал дээр хуралга конституция төлөвилелин — Суданның «долу автономиянын» төлөвилелин көргүскөн. Ол төлөвилел эзугаар Суданның кол-губернатору күрүнени баштыгы болуп болгаш бодунуң холунга хоойлу үндүрер болгаш күүсекчи эрге-чагырганы мөөнээр.

Можулар херээниң таласы-биле министр, база Суданың херээниң таласы-биле египеттик бурун эргил төлээни Ибрагим Фарадж-паша «оң-биле холбаштыр «Аль-мисри» солунуң корреспондентизигче, «мете автономия-биле чагылып алгаш

бодунуң тергидээшкенин тургузар деп эжелекчи узурпаторуң ордалдажышкынынга Нил хем шыназынын чоңу шийтирлиг улурланып турар» деп меделгези. Ибрагим Фарадж пашаның оон ынай меделгезин болза, «автономиянын конституциязы» деп чүвени номчуп көрүнер. Ол конституция Суданның кол губернаторун күрүнени баштыгы кылып турар болгаш хоойлу үндүрер болгаш күүсекчи эрге-чагырганы оон эргезинде мөөннеп турар деп чүвени сизлерге көстү бээр». Ол конституцияны утказынын-даа таласы-биле мээчүшканынын-даа таласы-биле египет чазак хүлээп албас деп Ибрагим Фарадж-паша меделгези. (СЭТА).

Сирияда антимпериалисттик чыскаалдар

БЕИРУТ. Египетте англи эжелекчилерниң агрессивни чоруктарыңг улур Дамаскка хөй кижжи киржиң чыскаал чыскаал деп «Телеграф» солун дыннаган. Студенттер болгаш өөреникчилер парламент бажыныңче челе бергеш, египетти деткип турар болгаш «катышкан камгалал» дээр камгалалды тургуза-

рыпың империалисттик төлөвилелинге улур лозуннарны салып турганнар. Чыскаалганын полиция боолал турган, 28 кижжи балыгланган болгаш оларның үжүнүң балы аар болган. Чыскаалганын 50 кижжини тудуп хоругдаан. Дамаскның университетин шериг кезектери эжелеп апкан. (СЭТА).

Чыскаалдарны боолаарындан сирий полиция ойталап турар

БЕИРУТ. Дамаскыдан меделээр эзугаар алдырға, январның 17-де Сирияның найсылааның сургууларының чыскаалы болуп турда чыскаалганын адырдаңдан полиция ойталап турган. Чыскаалганын Дамаскка Шайфат албанындан дугурду болгаш полицияны чоруткулаан.

Тулчушкуннарның түннелинде чыскаалганын иштинде 4 кижжи өлгүзөн. Парлаганың дынадып турары эзугаар алдырға полиция начальниги Махмуд Шафат албанындан дугурду.

Каирда онза байдол

КАИР. «Аль-ахрам» солунуң чок чорун камгалаар таласы-биле дыңнатканын эзугаар алдырға январь 18-тин эргениң 7-шактан эгелеп хоорайга онза байдалды кирир дугайында чарлаан.

Тулчушкуннарның түннелинде чыскаалганын иштинде 4 кижжи өлгүзөн. Парлаганың дынадып турары эзугаар алдырға полиция начальниги Махмуд Шафат албанындан дугурду.

АКШ-та ажал-соксадышкыны

НЬЮ-ИОРК. Американың күш-ажыл Федерациязында кирип турар Балтимор хоорайның автобус болгаш трамвай чоллаачыларыңг проф-эвилел кежигүннери 3 200 ажылчыннарын ийи неделя бурнгаар эгелээни ажал-соксадышкыны үргүлчүлөп турар. Олар ажал-төлөвирин улагтарынын негеп турарлар. Хоорайның садыг ажылдакчыларыңг меделээп турары болза, транспорт чединишпей турарыңг ужурундан чурт салының келтирилген ачада деннелиден 20—40 хуу чедир кызыртынган. (СЭТА).

Вашингтонун айтышкыны-биле

НЬЮ-ИОРК. Ассошиэйтед пресс агентелиниң корреспондентизиниң Рио-де-Жанейрода Катыхкан Штаттарын эзугаар алдырға, марттың 11-ден 16-га чедир Рио-де-Жанейрога болур деп айткан тайбын талалакчыларының америк тип конгрессин хооруун бразиль чазак чарлаан.

Ол хоорушкун болза, амгы үеде Рио-де-Жанейрода Катыхкан Штаттарын шериг төлээлери-биле бра-рыль чазактын аразында Бразилияны моон сонгаар канчаар чөпсөглээриниң дугайында чугаалажышкыны-биле дүүшкен деп меделеп турар. (СЭТА).

Харысгалалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.

Үнүүр чорунту болдурбаалы!

Кыъзар болгаш шык идик, даштыкы хеп аймаан кетпечер. Кургады каан идик оьдун салгаш, утку кедип, орашкыны ораатыннар. СААЗЫНДАН ИДИК ИШТИНГЕ КАТАЙ САЛЫП АЛЫңАР, КЕШТИ ДУС ЧОК УС-БИЛЕ ЧААП АЛЫңАР, агара үжүй берзе кыза бергиче дүрбүнер. СООККА ЧОРААШ, ЭКИ ХӨДЕЛИП ШИМЧЕҢЕР. Үжүй берген холларны, буттарны чыгы (цельсийны-биле 40 градус) сууга 30—60 минута дагавар. Тыва областың санитар чырыдышкыны Бажыңы.

«Колхозчу» спорт нитилели

Сүт-Хөл районунуң көдээ ажыл-агый артельдеринде «Колхозчу» деп эки-тура спорт нитилелдерин тургузуп турар. «Сталинчы орук» колхозта ол спорт нитилелдин тургускан хүнде 64 кижжи кирген. Оларның аразында 58 харлыг колхозчу Дандар база кирген. Ол шыкш Жданов аттыг колхозтан 20 ажыг кижжи кирген. Сталин аттыг, Калинин аттыг, Киров аттыг болгаш «Большевик» колхозтарга эки-тура спорт нитилелдиниң советтерин тургузуп, ревизия комиссияларын сонгаан. «Колхозчу» деп эки-тура спорт нитилелдиниң район конференциязынга баар төлээлери тус-тус колхозтарда нитилелдин кудуку органдары сонугулаан. Нитилелдин кежигүннериниң нити саны хүнүн-не өзүп турар.

Эмчи П. ЧЕРКАШИН.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл Шетиниң кудумчузун, бажың, 7. болгаш уран-чүдү калдыктериниң 3—88; харысгалгалыг секретарыңың, 4—98;

ТЕЛЕФОННАРЫ: Харысгалгалыг редакторнуң 3—82; харысгалгалыг редакторнуң оралакчызының, партия амьдыралының, культура пропаганда болгаш агитация, көдээ ажыл-агый, үлетпүр болгаш транспорт, чагаа калдыктериниң 3—88; иштики информация, бухгалтерияның—3—85.